

МУНИЦИПАЛЬНОЕ КАЗЁННОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ:
«СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА им.
А.Т.КУЧМЕЗОВА С.П.ГЕРПЕГЕЖ»

Рассмотрено на
заседании МО
Учитель:

Колосовская
Ирина
Ивановна

30.08.2023

Руководитель МО

Мещеряков

Согласовано
зам. директора по УВР
М.Х.Кучмезова

30.08 2023г.

Приказ №10 от 31.08.2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

« по

Балхарской литературы

4

КЛАСС, базовый УРОВЕНЬ

Разработана

Учителем: _____
квалификационной категории
Ф.И.О. Бозиев Ф.И.

С 1111-2011-01-06

2023 - 2024 УЧЕБНЫЙ ГОД

**Пояснительная записка
к рабочей программе по балкарскому чтению в 4 классе**

Планирование составлено на основе программы по балкарскому языку и литературе для 4 класса. Автор: Ахаева Р.Р. – 2022г., с учётом учебного плана МКОУ СОШ с.п.Герпегеж за 2023-2024 уч.год.

Рассчитан на общее количество часов за год - 34 час

Количество часов по учебному плану 1 ч в неделю.

УМК - Ахаева Р.Р. Нальчик «КБР-МЕДИА», «Эльбрус» 2022г

Сочинений -3 (юйретиу)

ТЁРТЮНЧЮ КЛАСС

ОКЪУУ БЛА БАЙЛАМЛЫ ТИЛНИ А ЙНЫТЫУ

(34 сагъат)

Б и л и м л е р и б л а у с т а л ы к ъ л а р ы :

- белгили темагъа керекли китапны табаргъа;

- ала окъугъан хар темадан кёлден билирге берилген чыгъармаланы магъаналары.

Окъуучула эте билирге тийишлидиле:

- текстни магъанасын ангылай, адабият тилде сёлешиюну мадарларын сакълай, бир минутха 75 – 85 сёзюно окъургъа;

- окъулгъанны баш магъанасын кеси аллына белгилерге;

- текстни кесеклерини магъана байламларын тохташдырыргъа;

- хапарны неда статьяны планын жарашдырыргъа;

- текстни баргъан ызын бузмай толу айтыргъа, кеси аллына жарашдыргъан план бла текстни сайлама жерлерин къысха айтыргъа;

- чыгъарманы жигитлерине кесини къарамын тохташдырыргъа;

- чыгъарманы тилин тинтирге: жигитни, табийгъатны ачыкълагъан сёзлени табып, магъаналарына терен оюмлу къараргъа;

- тилни суратлау амалларын хайырлана, тыш кёрюмюн суратлагъан, оюмлагъан жерле кьоша, жашауда болгъан неда кеси сынагъан затны юсюнден жигити айтхан формада хапарчыкъ къуараргъа;

- практикада суратлау чыгъарманы текстин илму-асламлы текстден айыра билирге;

- дерс китапны методика эм болушлукъ аппараты бла хайырланьыргъа;

- сабий китапланы дайым окъургъа, аланы дерсен тышында сёлешгенде да хайырланьыргъа.

КЛАССДА ОКЪУУ ЭМ БАЙЛАМЛЫ СЁЛЕШИМ

(34сагъат)

Окъуллукъ тематика:

Халкъны кёлден чыгъармачылыгы – (2 сагъат)

Адабият жомакъла бла фантас хапарла – (2 сагъат)

Адет, кылыкъ, намыс – (7 сагъат)

Ата журтум – кёз гинжим!-

– (3 сагъат)

Адам бла табийгъат – (5 сагъат)

Анам – мени жанымды.-

Уллу Ата журт уруш – (9 сагъат)

Мамырлыкъ макъамы - (9 сагъат)

Окьюу жылны биринчи жарымы

Окьюгъаныны магъанасын ангылай, минутха 60 – 75 сёзню окьюргъа. Ачыкъ ауаз бла, айтымланы интонацияларын сакълай, окьюгъанына кесини къарамын интонация бла белгилей окьюргъа.

Окьюу жылны экинчи жарымы

Орфоэпияны мадарларын сакълай, магъанасын ангылай, минутха 80 – 85 сёзню окьюргъа.

Адабият жанрланы билирге. Аланы къайсы тюрлюсюн да, ичинден окюп, магъанасын ангыларгъа, айтыргъа.

Чыгъарманы кеси аллына тап окьюргъа хазырланыу.

Байламлы сёлешим

Окьюгъаныны баш магъанасын кеси аллына белгилеу. Хапарны неда статьяны планын жарашдырыу.

Кеси аллына жарашдыргъан план бла текстни магъанасын толу неда къысха айтыу. Текстден керекли жерлерин сайлап айта билиу. Берилген темагъа текстден материал жыйып айталыу.

Текстни магъанасын суратлау кесеклеге юлешюу. Чыгъарманы жигитлерини тиллерини энчиликлерин тенгешдириу, алай нек этгенлерини себебин ачыкълау.

Кесини жашауундан, сынамындан оюмлап, хапарчыкъ жарашдырыу. Окьюучуланы сёз байлыкъларын дайым айнытыу.

Дерс китап бла ишлей билиу: дерс китапны башларына къарап, керекли затны табаргъа. Дерсликни методика эм жууапбер (справочный) аппаратны (соруулары, ишлери, кёргюзтмелери (сноска), абзацлары, д.а.к.)

Классдан тышында окьюу

Окьюллуку материал: малкъар жазыучуланы эм башха авторланы малкъар тилге чыгъармалары, бу классны сабийлери ангыларыкъ илму статьяла, кюн- кюнню сабий басма. Окьюллуку тематика: классдан тышында окьюргъа жарашдырылгъан китапда бериледи. Артда басмаланган сабий китапла да хар заманда устазны кёз туурасында болургъа керекдиле

Ана тил.

4-чю класс.

№	Темы	К-во часов	Дата план	Дата факт
	Халкъны кёлден чыгъармачылыгы- (8 сагъат)			
	<i>Жомакъла бла ойберле</i>			
1	Жарлы бла жилин. Тюз адам.	1	08.09.	

2	Жюз гаккы. Бирликде – тирлик.	1	15.09.	
	Нарт таурухла.			
3	Нарт темирчи Дебетни туугъаны.	1	22.09.	
4	Ёрюзмекни тууъаны.	1	29.09.	
5	Къарашауайны къара сууу.	1	06.10.	
	Бёлляула			
6	Бёлляу – бёлляу, бёлейим.	1	13.10.	
7	Тилбуручла. Нарт сёзле. Элберле.	1	20.10.	
8	Окъуй келдик, не билдик?	1	27.10.	
	Адабият жомакъла бла фантас хапарла – 3с.			
9	Къулийланы Къайсын «Жомакъ»	1	10.11.	
10	Томкъумаланы Жагъафар «Алдарбекни Чингиз-хан бла тюбешиую», «Тенгизчи Алдарбек».	1	17.11.	
11	Окъуй келдик, не билдик?	1	24.11.	
	Адет,намыс, кылыкъ-6 с.			
12	Мёчюланы Кязим «Эл адамы», «Сабырлыкъ».	1	01.12.	
13	Семенланы Исмайыл «Тенгими Кавказгъа чакъыра»,»Нек жашайма?».	1	08.12.	
14	Зумакъулланы Танзиля «Таулу адетле»	1	15.12.	
15	Бабаланы Ибрахим «Ассалам,Хорлам тары!», Уянланы Оюс «Иги бла Аман», Байзуллаланы Алий «Рифма оюн»,	1	22.12.	
16	Созайланы Ахмат «Таулухычин», Мызыланы Исмайыл «Жауурун къалакъ», Отарланы Саид «Адамлыкъны сакъла»	1	29.12.	
17	Окъуй келдик, не билдик?	1	12.01.	
	Ата журтум – кёз гинжим! - 3 с.			
18	Зумакъулланы Танзиля «Ата журтум – Малкъарым», «Жырчы Омар».	1	19.01.	
19	Бабаланы Ибрахим «Туугъан жер эсингде эсе...», Отарланы Керим «Сенсе жапсарыу»	1	26.01	
20	Маммеланы Ибрагим «Кюлмегиз таула бла сёлешгеннге...», Моттайланы Светлана «Мен таулума», Хучиналаны Аныуар «Мени байлыгъым». Окъуй келдик, не билдик?	1	02.02.	
	Адам бла табийгъат- 6 с.			
21	Къулийланы Къайсын «Бспас эм махтау бу жерге...», Созайланы Ахмат « Атамы тереклери»	1	09.02.	

22	Толгъурланы Зейтун «Ашырыу» («Акъгыранча» деген повестьден юзюк.	1	16.02.	
23	Мокъаланы Магомет «Чум бутакъчыкъ», Тёппеланы Алим «Кёз жашла жаргъан таш» («Сыйрат кёпюр» деген романдан юзюк.)	1	01.03	
24	Мусукаланы Сакинат «Табийгъатда къонакъда», «Жауун», «Бннама». Додуланы Аскер «Назы». Гулаланы Башир «Назычыкъла». Бегийланы Абдуллах «Къышны акъ жомагъы».	1	15.03.	
25.	Жулабланы Узейир «Къар юзюлсе», Бабаланы Сулейман «Танг», Ахматланы Люба «Терек тепсейди желде», Аппайланы Лариса «Мудах терек», «Уучу»	1	22.03.	
26	Окъуй келдик, не билдик ?	1	05.04	
	Анам – мени жанымды– (5 сагъат)			
27	Анам бла анамы тили. Къулийланы Къайсын «Адамла! Мен сизге жангыз игилик...». Зумакулланы Танзиля «Ана тилимди жаным, диним да»	1	12.04	
28	Мокъаланы Магомет «Анам», Османланы Хыйса « Анамы урчугъу» Окъуй келдик, не билдик?	1	19.04.	
	Уллу Ата журт уруш.			
29	Къулийланы Къайсын «Бюгюн назмум тюзюдю урушну...», Отарланы Керим «Къуш», «Къарла агъарадыла»	1	26.04.	
30	Сабанчыланы Арипа «Тау къушу» -Байсолтанланы Алим анасына урушдан жазгъан къагъыты.	1	03.05	
31	Къулбайланы Алий «Биринчи таулу генерал», Батчаланы Мусса «Кююш Акка»	1	10.05	
32	Ёлмезланы Мурадин «Ётмекни багъасы», Маммеланы Ибрагим «Белгисиз солдат», Окъуй келдик, не билдик?	1	17.05.	
	Мамырлыкъны макъамы.			
33	Зумакулланы Танзиля «Мамырлыкъны макъамы» («Тынгысыз жер» деген поэмадан юзюк.), «Жерни ёлмез макъамы».	1	22.05.	
34	Къулийланы Къайсын «Тереклени уруп, бюгюп...», Табакъсоуланы Мухтар «Тилек», «Бешик ишлейди аппа»	1	23.05.	
35	Окъуй келдик, не билдик?	1	24.05.	

